

NÕUKOGU MÄÄRUS (EL, Euratom) 2020/2093,
17. detsember 2020,
millega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 312,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut, eriti selle artiklit 106a,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi nõusolekut ⁽¹⁾,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

pärast konsulteerimist Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomiteega,

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku erimenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) Võttes arvesse vajadust piisava prognoositavuse järele keskpika tähtajaga investeeringute ettevalmistamisel ja rakendamisel, peaks mitmeaastase finantsraamistiku kestus olema alates 1. jaanuarist 2021 seitse aastat.
- (2) COVID-19 kriisi majandusliku mõju tõttu peab liit ette nägema pikaajalise finantsraamistiku, mis sillutab teed õiglasele ja kaasavale üleminekule rohelisele ja digitaalsele tulevikule, toetab liidu pikemaajalist strateegilist autonoomiat ja aitab tal tulevikus vapustustele paremini vastu seista.
- (3) Käesoleva määrusega kehtestatud iga-aastased kulukohustuste assigneeringute ülemmäärad iga kululiigi kohta ning iga-aastased maksete assigneeringute ülemmäärad peavad järgima kulukohustuste ülemmäärasid ja omavahendite ülemmäärasid, mis on sätestatud vastavalt kehtivale Euroopa Liidu omavahendite süsteemi käsitlevale nõukogu otsusele, mis on vastu võetud Euroopa Liidu toimimise lepingu (edaspidi „ELi toimimise leping“) artikli 311 kohaselt (edaspidi „omavahendite otsus“).
- (4) Juhul kui on vaja kasutada liidu üldeelarve kohaseid tagatise liikmesriikidele antava finantsabi puhul, mis on heaks kiidetud vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁾ (edaspidi „finantsmäärus“) artikli 220 lõikele 1, võib kasutatav summa ületada finantsraamistikus ette nähtud kulukohustuste ja maksete assigneeringute ülemmäärasid, kuid mitte omavahendite ülemmäära.
- (5) Mitmeaastases finantsraamistikus ei tuleks arvesse võtta eelarvepunkte, mida rahastatakse sihtotstarbelistest tuludest finantsmääruse tähenduses.

⁽¹⁾ 16. detsembri 2020. aasta nõusolek (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

- (6) Mitmeaastane finantsraamistik tuleks kindlaks määrata 2018. aasta hindades. Samuti tuleks sätestada reeglid mitmeaastase finantsraamistiku iga-aastaseks tehniliseks kohandamiseks, et arvutada ümber ülemmäärad ja olemasolevad varud.
- (7) Tuleks sätestada reeglid muudeks olukordadeks, mille puhul võib olla vaja mitmeaastast finantsraamistikku kohandada. Need kohandused võivad olla seotud uute reeglite või jagatud eelarve täitmisega hõlmatud programmide hilinenud vastuvõtmisega, meetmetega, mis on seotud usaldusväärse majandusjuhtimisega, või meetmetega, mis on võetud liidu eelarve kaitsmiseks ette nähtud üldise tingimuslikkuse korra kohta käiva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse alusel. Samuti tuleks sätestada reeglid programmisspetsiifilise kohandamise mehhanismi kohta.
- (8) Tagada tuleks konkreetne ja võimalikult suur paindlikkus, et võimaldada liidul täita ELi toimimise lepingu artiklist 323 tulenevaid kohustusi.
- (9) Selleks et liit saaks reageerida konkreetsetele ettenägematutele asjaoludele või tagajärgedele ning võimaldada seega eelarvemenetluse sujuvat toimimist, on vajalikud järgmised temaatilised erivahendid: Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, solidaarsus- ja hädaabireserv ning Brexitiga kohanemise reserv. Solidaarsus- ja hädaabireserv ei ole ette nähtud selleks, et tegeleda põllumajanduslikku tootmist või turustamist mõjutavate, turuga seotud kriiside tagajärgedega.
- (10) Veelgi suurema paindlikkuse võimaldamiseks on vajalikud järgmised erivahendid: ühtne varuinstrument ja paindlikkusinstrument. Ühtne varuinstrument peaks võimaldama vastavalt kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute ülemmääradest allapoole jäävate olemasolevate varude ümber paigutamist eelarveaastate vahel ja kulukohustuste assigneeringute puhul mitmeaastase finantsraamistiku rubriikide vahel, ilma mitmeaastase finantsraamistiku kogu perioodi jaoks ettenähtud mitmeaastase finantsraamistiku kulukohustuste ja maksete assigneeringute kogusummasid ületamata. Paindlikkusinstrument peaks võimaldama rahastada vastava eelarveaasta konkreetseid ettenägematud kulusid.
- (11) Vastu tuleks võtta erisätted, et juhul, kui on vaja kasutada erivahendeid, oleks võimalus kanda kulukohustuste assigneeringud ja vastavate maksete assigneeringud eelarvesse suurematena, kui mitmeaastase finantsraamistikuga kehtestatud ülemmäärades ette nähtud.
- (12) On vaja näha ette mitmeaastase finantsraamistiku muutmine juhul, kui aluslepingute läbivaatamine mõjutab eelarvet, kui Küpros taasühendatakse või kui liit laieneb, samuti eelarve täitmist silmas pidades.
- (13) Samuti võib olla vaja muuta käesolevat määrust seoses ettenägematute asjaoludega, millega ei ole võimalik tegeleda mitmeaastases finantsraamistikus sätestatud piirmäärade piires. Seepärast on sellisteks juhtudeks vaja ette näha mitmeaastase finantsraamistiku muutmine.
- (14) Erisätted on vajalikud ka selliste suuremahuliste projektidega tegelemiseks, mis kestavad mitmeaastasest finantsraamistikust oluliselt kauem. Vaja on kindlaks määrata maksimumsummad, mida makstakse nendele projektidele liidu üldeelarvest, tagades seeläbi, et neile eraldatavad summad ei mõjuta muid kõnealusest eelarvest rahastatavaid projekte.
- (15) Eelarvemenetluse käigus tehtava institutsioonidevahelise koostöö reguleerimiseks on vaja sätestada üldised reeglid, võttes samas arvesse aluslepingutes sätestatud Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni (edaspidi "institutsioonid") eelarvepädevust ning
- (16) Komisjon peaks esitama uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku enne 1. juulit 2025, et institutsioonid saaksid võtta selle vastu piisavalt aegsasti enne järgmise mitmeaastase finantsraamistiku algust. Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 312 lõikele 4 kehtivad käesoleva määrusega ette nähtud mitmeaastase finantsraamistiku viimase aasta ülemmäärad edasi juhul, kui käesoleva määrusega kindlaks määratud mitmeaastase finantsraamistiku kehtivuse lõpuks ei ole uut mitmeaastast finantsraamistikku vastu võetud,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

1. PEATÜKK

ÜLDSÄTTED

Artikkel 1

Mitmeaastane finantsraamistik

Käesoleva määrusega määratakse kindlaks mitmeaastane finantsraamistik aastateks 2021–2027 (edaspidi „finantsraamistik“).

Artikkel 2

Vastavus finantsraamistiku ülemmääradele

1. Euroopa Parlament, nõukogu ja komisjon (edaspidi „institutsioonid“) järgivad iga eelarvemenetluse puhul ja asjaomase aasta eelarve täitmisel iga-aastaste kulude ülemmäärasid, mis on sätestatud I lisas (edaspidi „finantsraamistiku ülemmäärad“).

I lisas esitatud rubriigi 3 vaheülemmäär ei mõjuta ühise põllumajanduspoliitika (ÜPP) kahe samba vahelist paindlikkust. ÜPP esimese samba suhtes pärast Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi ja otsetoetuste vahelisi ümberpaigutamisi kohaldatav kohandatud ülemmäär sätestatakse asjakohases õigusaktis ning finantsraamistikku kohandatakse vastavalt sellele käesoleva määruse artikli 4 kohase tehnilise kohandamise raames.

2. Kui on vaja kasutada artiklites 8, 9, 10 ja 12 ette nähtud erivahendite vahendeid, võib kulukohustuste assigneeringud ja vastavate maksete assigneeringud eelarvesse kanda finantsraamistiku asjaomastest ülemmääradest suurematena.

Kui on vaja kasutada artiklis 11 sätestatud ühtse varuinstrumendi vahendeid, kantakse kulukohustuste assigneeringud ja vastavate maksete assigneeringud eelarvesse finantsraamistiku konkreetse aasta asjaomastest ülemmääradest suurematena.

3. Juhul kui on vaja kasutada tagatise liikmesriikidele antava finantsabi puhul, mis on heaks kiidetud vastavalt finantsmääruse artikli 220 lõikele 1, võib kasutatav summa ületada finantsraamistikus kindlaksmääratud ülemmäärasid.

Artikkel 3

Omavahendite ülemmäära järgimine

1. Ühegi finantsraamistikuga hõlmatud aasta puhul ei tohi vajalikeks makseteks ettenähtud assigneeringute üldsumma pärast iga-aastast kohandamist ning muid kohandusi või muudatusi ning artikli 2 lõigete 2 ja 3 kohaldamist arvesse võttes olla selline, et tagajärjeks on omavahendite sissenõudemäär, mis ületab omavahendite ülemmäära, mis on sätestatud vastavalt kehtivale Euroopa Liidu omavahendite süsteemi käsitlevale nõukogu otsusele, mis on vastu võetud EL toimimise lepingu artikli 311 kolmanda lõigu kohaselt (edaspidi „omavahendite otsus“).

2. Vajaduse korral finantsraamistikus ülemmäärasid vähendatakse, et tagada omavahendite otsuses sätestatud omavahendite ülemmäära järgimine.

2. PEATÜKK

FINANTSRAAMISTIKU KOHANDUSED

Artikkel 4

Tehnilised kohandused

1. Komisjon teeb igal aastal enne aasta n+1 eelarvemenetlust finantsraamistikku järgmised tehnilised kohandused:
 - a) hindab ülemmäärad ja kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute üldsummad ümber aasta n+1 hindades;
 - b) arvutab omavahendite otsuses sätestatud omavahendite ülemmäära piiresse jääva kättesaadava varu;
 - c) arvutab artikli 11 lõike 1 esimese lõigu punktis a osutatud ühtse varuinstrumendi alusel kättesaadava kulukohustuste assigneeringute summa ja artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktis a osutatud maksimaalse kogusumma;
 - d) arvutab artikli 11 lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ühtse varuinstrumendi kohase maksekohustuste assigneeringute ülemmäära kohandamise ja artikli 11 lõike 2 esimese lõigu punktis b osutatud maksimaalse kogusumma;
 - e) arvutab artikli 5 lõikes 1 osutatud konkreetsete programmide jaoks täiendavad eraldised ning artikli 5 lõikes 2 osutatud iga-aastase kohanduse tulemuse.
2. Lõikes 1 osutatud tehnilised kohandused tehakse 2 % suurusele aastadeflaatorile tuginedes.
3. Komisjon edastab lõikes 1 osutatud tehniliste kohanduste tulemused ja nende aluseks olevad majandusprognosid Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
4. Ilma et see piiraks artiklite 6 ja 7 kohaldamist, ei tehta asjaomase aasta suhtes kas kõnealuse aasta jooksul või järgnevatel aastatel tagantjärele täiendavaid tehnilisi kohandusi.

Artikkel 5

Programmispetsiifiline kohandus

1. Liidu institutsioonide poolt nõukogu määruste (EÜ) nr 1/2003 ⁽³⁾ ja (EÜ) nr 139/2004 ⁽⁴⁾ alusel määratud trahvidest saadava tuluga võrdne summa, mis on kantud aasta n-1 eelarvesse vastavalt finantsmääruse artiklile 107, pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu ⁽⁵⁾ artikli 141 lõikes 1 osutatud aasta n-1 summa mahaarvamist, on kättesaadav täiendava eraldisena järgmise puhul:
 - a) aasta n+1 kulukohustuste assigneeringud II lisas loetletud programmidele kooskõlas protsendimääradega, mis on nende programmide jaoks sätestatud II lisa tabeli veerus „Jaoamisepõhimõte“, alates 2022. aastast kuni 2027. aastani, ning
 - b) aasta n+1 maksete assigneeringud alates 2022. aastast kuni 2027. aastani.

Ajavahemikul 2022–2027 on kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute täiendavate eraldiste kogusumma vastavalt 11 000 miljonit eurot (2018. aasta hindades). Ajavahemikul 2022–2026 eraldatakse igal aastal kulukohustuste assigneeringute ja maksete assigneeringute täiendavate eraldistena vastavalt vähemalt 1 500 miljonit eurot (2018. aasta hindades) ning see ei ületa 2 000 miljonit eurot (2018. aasta hindades).

⁽³⁾ Nõukogu 16. detsembril 2002. aasta määrus (EÜ) nr 1/2003 asutamislepingu artiklites 81 ja 82 sätestatud konkurentsieeskirjade rakendamise kohta (EÜT L 1, 4.1.2003, lk 1).

⁽⁴⁾ Nõukogu 20. jaanuari 2004. aasta määrus (EÜ) nr 139/2004 kontrolli kehtestamise kohta ettevõtjate koondumiste üle (EÜ ühinemismäärus) (ELT L 24, 29.1.2004, lk 1).

⁽⁵⁾ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

Programmidele ajavahemikuks 2022–2027 ette nähtud kulukohustuste assigneeringute täiendavate eraldiste kogusumma on esitatud II lisa tabeli veerus „Artikli 5 kohaste kulukohustuste assigneeringute täiendavate eraldiste kogusumma“.

2. Aasta n+1 asjaomaste rubriikide kulukohustuste assigneeringute ülemmäärasid alates 2022. aastast kuni 2027. aastani kohandatakse ülespoole summadega, mis vastavad lõikes 1 sätestatud täiendavatele eraldistele, kooskõlas protsendimääradega, mis on nende rubriikide jaoks sätestatud II lisa esitatud tabeli veerus „Jaotamis põhimõte“. Aasta n+1 maksete assigneeringute ülemmäärasid alates 2022. aastast kuni 2027. aastani kohandatakse automaatselt ülespoole summadega, mis vastavad lõikes 1 sätestatud täiendavatele eraldistele.

Artikkel 6

Kohandused tulenevalt meetmetest, mis on seotud usaldusväärse majandusjuhtimisega või liidu eelarve kaitsmiseks ette nähtud üldise tingimuslikkuse korraga

1. Juhul kui vastavalt asjakohastele alusaktidele tühistatakse otsus peatada liidu vahenditega seotud eelarveliste kulukohustuste täitmine selliste meetmete kontekstis, mis on seotud usaldusväärse majandusjuhtimisega, või meetmetega, mis on võetud liidu eelarve kaitsmiseks ette nähtud üldise tingimuslikkuse korra kohta käiva Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse alusel, kantakse peatatud kulukohustustele vastavad summad üle järgmistesse aastatesse ja finantsraamistiku ülemmäärasid kohandatakse vastavalt.
2. Komisjon edastab lõike 1 alusel tehtud kohanduste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
3. Aastal n peatatud kulukohustusi ei või liidu üldeelarvesse kanda kaugemale kui aastasse n+2.

Artikkel 7

Kohandus tulenevalt uutest reeglitest või jagatud eelarve täitmise kohastest programmidest

1. Kui pärast 1. jaanuari 2021 võetakse vastu uued reeglid või jagatud eelarve täitmise kohased programmid struktuurifondide, Ühtekuuluvusfondi, õiglase ülemineku fondi, Euroopa Maaelu Arengu Põllumajandusfondi, Euroopa Merendus- ja Kalandusfondi, Varjupaiga- ja Rändefondi, Sisejulgeolekufondi ning integreeritud piirihalduse fondi piirihalduse ja viisade rahastamisvahendi jaoks, kantakse 2021. aastal kasutamata jäänud eraldistele vastavad summad võrdsete osadena aastapõhiselt üle aastatesse 2022–2025 ning finantsraamistiku asjaomaseid ülemmäärasid kohandatakse vastavalt.
2. Komisjon edastab lõike 1 alusel tehtud kohanduste tulemused Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

3. PEATÜKK

ERIVAHENDID

1. JAGU

Temaatilised erivahendid

Artikkel 8

Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond

1. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fond, mille eesmärgid ja reguleerimisala on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi kohta, ei ületa iga-aastast maksimaalset summat, milleks on 186 miljonit eurot (2018. aasta hindades).

2. Globaliseerumisega Kohanemise Euroopa Fondi assigneeringud kantakse liidu üldeelarvesse määratlemata otstarbega assigneeringutena.

Artikkel 9

Solidaarsus- ja hädaabireserv

1. Solidaarsus- ja hädaabireservi võib kasutada järgneva rahastamiseks:
 - a) abi andmine, et reageerida suurtest loodusõnnetustest tulenevatele hädaolukordadele, mis on hõlmatud Euroopa Liidu Solidaarsusfondiga, mille eesmärgid ja reguleerimisala on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 2012/2002 ⁽⁶⁾, ning
 - b) kiire reageerimine konkreetsetele hädaabivajadustele liidus või kolmandates riikides selliste sündmuste järel, mida eelarve koostamisel ei olnud võimalik ette näha, eelkõige hädaolukordadele reageerimiseks ja tugioperatsioonideks pärast punktiga a hõlmatud loodusõnnetusi, inimtegevusest tingitud õnnetusi, humanitaarkriise ulatuslike ohtude korral rahva-, looma- või taimetervisele ning liidu välispiiridel rändevoogudest tekkiva erakorralise surve korral, kui olukord seda nõuab.
2. Solidaarsus- ja hädaabireserv ei ületa iga-aastast maksimaalset summat, milleks on 1 200 miljonit eurot (2018. aasta hindades). Aastal n kasutamata jäänud osa iga-aastasest summast võib kasutada kuni aastani n+1. Kõigepealt võetakse kasutusele eelmisest aastast tulenev osa iga-aastasest summast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal n+1, tühistatakse.
3. Solidaarsus- ja hädaabireservi assigneeringud kantakse liidu üldeelarvesse määratlemata otstarbega assigneeringuna.
4. Iga aasta 1. oktoobril peab aasta lõpuni tekkivate vajaduste katmiseks jääma kasutada vähemalt veerand lõikes 2 osutatud iga-aastasest summast.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võib kuni iga aasta 1. septembrini võtta kogusummast kasutusele maksimaalselt järgmise protsendimäära:

- 50 % lõike 1 punkti a kohaselt antavast abist. Lõike 5 kohaldamisel vähendatakse selle arvutuse tulemusel saadavat summat eelmisel aastal kasutusele võetud summa võrra;
- 35 % lõike 1 punkti b kohaselt kolmandatele riikidele antavast abist;
- 15 % lõike 1 punkti b kohaselt liidus antavast abist.

Ilma et see piiraks esimese lõigu kohaldamist, võib alates iga aasta 1. septembrist kasutada kättesaadava summa ülejäänud osa teises lõigus osutatud abi andmiseks, et katta kuni kõnealuse aasta lõpuni tekkivaid vajadusi.

5. Erandjuhtudel ning juhul, kui solidaarsus- ja hädaabireservi allesjäänud rahalistest vahenditest ei piisa nende summade katmiseks, mida peetakse vajalikuks lõike 1 punkti a kohaselt abi andmiseks kõnealuses punktis osutatud katastroofi toimimise aastal, võib komisjon teha ettepaneku vahe rahastamiseks solidaarsus- ja hädaabireservis järgmiseks aastaks kättesaadavatest iga-aastasest summadest maksimaalselt kuni 400 miljoni euro (2018. aasta hindades) ulatuses.

Artikkel 10

Brexitiga kohanemise reserv

1. Brexitiga kohanemise reservist antakse abi selleks, et leevendada ettenägematuid ja negatiivseid tagajärgi liikmesriikides ja sektorites, mis on kõige rängemalt mõjutatud Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest lahkumisest, vastavalt asjakohases vahendis ettenähtule ja seal sätestatud tingimustele.

⁽⁶⁾ Nõukogu 11. novembri 2002. aasta määrus (EÜ) nr 2012/2002 Euroopa Liidu solidaarsusfondi loomise kohta (EÜT L 311, 14.11.2002, lk 3).

2. Brexitiga kohanemise reserv ei ületa iga-aastast summat, milleks on 5 000 miljonit eurot (2018. aasta hindades).
3. Brexitiga kohanemise reservi assigneeringud kantakse liidu üldeelarvesse määratlemata otstarbega assigneeringutena.

2. JAGU

Mittetemaatilised erivahendid

Artikkel 11

Ühtne varuinstrument

1. Ühtne varuinstrument koosneb järgmisest:
 - a) alates 2022. aastast finantsraamistiku aasta n-1 kulukohustuste ülemmäärade raames allesjäänud varudele vastavad summad, mis tehakse kättesaadavaks lisaks finantsraamistikus aastateks 2022–2027 kindlaks määratud kulukohustuste assigneeringute ülemmääradele;
 - b) alates 2022. aastast summad, mis on võrdsed sooritatud maksete ja finantsraamistiku aasta n-1 maksete ülemmäära vahega, et korrigeerida aastate 2022–2027 maksete ülemmäära ülespoole, ning
 - c) lisasummad, mis võidakse teha kättesaadavaks lisaks finantsraamistikus konkreetseks aastaks kindlaks määratud kulukohustuste või maksete assigneeringute või asjakohasel juhul nende mõlema ülemmääradele, tingimusel et kulukohustuste assigneeringute puhul tasaarvestatakse need täielikult finantsraamistiku jooksva eelarveaasta või tulevaste eelarveaastate ühe või mitme rubriigi varuga ning maksete assigneeringute puhul tasaarvestatakse need täielikult tulevaste eelarveaastate jaoks kindlaks määratud maksete ülemmäära kohase varuga.

Esimese lõigu punkti c alusel võib summad võtta kasutusele üksnes siis, kui nimetatud lõigu punktide a ja b alusel kättesaadavatest summadest ei piisa ja igal juhul viimase abinõuna, et reageerida ettenägematutele asjaoludele.

Esimese lõigu punkti c kasutamisel ei tohi ületada finantsraamistikus jooksvaks eelarveaastaks või tulevasteks eelarveaastateks ette nähtud kulukohustuste ja maksete assigneeringute ülemmäärade kogusummat. Selle punkti kohaselt tasaarvestatud summasid ei võeta seega enam kasutusele finantsraamistiku kontekstis.

2. Lõike 1 esimese lõigu punktide a ja c alusel ühtse varuinstrumendi kasutamisel ei tohi ületada ühelgi konkreetsel aastal kokku:

- a) 0,04 % liidu kogurahvatulust kulukohustuste assigneeringute puhul, arvatuna artiklis 4 osutatud finantsraamistiku iga-aastase tehnilise kohandamise käigus;
- b) 0,03 % liidu kogurahvatulust maksete assigneeringute puhul, arvatuna artiklis 4 osutatud finantsraamistiku iga-aastase tehnilise kohandamise käigus.

Ühtse varuinstrumendi kasutamisel igal konkreetsel aastal peetakse kinni omavahendite otsuses sätestatud omavahendite ülemmääradest.

3. Lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud iga-aastased kohandused võrrelduna aastate 2025–2027 algsete maksete ülemmääradega ei tohi ületada järgmisi maksimumsummasid (2018. aasta hindades):

- 2025 – 8 000 miljonit eurot;
- 2026 – 13 000 miljonit eurot;
- 2027 – 15 000 miljonit eurot.

Artikli 5 lõike 2 teises lõigus osutatud summad ületavad käesoleva lõike esimeses lõigus osutatud maksimumsummasid.

Iga ülespoole korrigeerimine tasaarvestatakse täielikult aasta n-1 maksete ülemmäära vastava vähendamisega.

4. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktides a ja c osutatud summad kasutusele võtta EL toimimise lepingu artiklis 314 sätestatud eelarvemenetluse raames, et võimaldada kulude rahastamist, mida ei saa rahastada finantsraamistikus konkreetseks aastaks kättesaadavate asjakohaste ülemäärade piires.

Käesoleva artikli lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud ülespoole korrigeerimise viib läbi komisjon alates 2022. aastast osana artiklis 4 osutatud tehnilisest kohandamisest.

Artikkel 12

Paindlikkusinstrument

1. Paindlikkusinstrumenti võib kasutada selleks, et rahastada konkreetset eelarveaastal kulukohustuste assigneeringutena ja vastavate maksete assigneeringutena konkreetseid ettenägematuid kulusid, mida ei saa rahastada muul moel ühe või mitme muu rubriigi ülemäärade piires. Paindlikkusinstrumendi aastane ülemäär on 915 miljonit eurot (2018. aasta hindades).
2. Paindlikkusinstrumendi iga-aastase summa ärakasutamata osa võib kasutada kuni aastani $n+2$. Kõigepealt võetakse kasutusele eelmistest aastatest tulenev osa iga-aastasest summast, alustades kõige varasemast. See osa iga-aastasest summast, mida ei kasutata ära aastal $n+2$, tühistatakse.

4. PEATÜKK

FINANTSRAAMISTIKU MUUTMINE

Artikkel 13

Finantsraamistiku muutmine

1. Ilma et see piiraks artikli 3 lõike 2 ja artiklite 14–17 kohaldamist, võib ettenägematute asjaolude korral finantsraamistikku muuta, pidades kinni omavahendite otsuses sätestatud omavahendite ülemäärast.
2. Üldjuhul tuleb kõik lõike 1 kohased ettepanekud finantsraamistiku muutmiseks esitada ja vastu võtta enne asjaomase aasta või esimese asjaomase aasta eelarvemenetluse algust.
3. Igas lõike 1 kohast finantsraamistiku muutmist käsitlevas ettepanekus uuritakse võimalust kulud muudetava rubriigiga hõlmatud programmide vahel ümber jaotada, pidades eeskätt silmas assigneeringute eeldatavat alakasutamist.
4. Finantsraamistiku muutmisel vastavalt lõikele 1 võetakse arvesse võimalust tasaarvestada ühe rubriigi ülemäärade suurendamine mõne muu rubriigi ülemäärade vähendamise abil.
5. Finantsraamistiku muutmisel vastavalt lõikele 1 säilib asjakohane suhe kulukohustuste ja maksete assigneeringute vahel.

Artikkel 14

Rakendamisega seotud muutmine

Euroopa Parlamendile ja nõukogule finantsraamistiku tehniliste kohanduste tulemuste teatamisel esitab komisjon asjakohasel juhul ettepanekud makseteks ettenähtud assigneeringute üldsumma muutmiseks, mida ta peab rakendamiseks lähtuvalt vajalikuks, et tagada iga-aastaste maksete ülemäärade nõuetekohane haldamine ja eelkõige nende korrapärane areng kulukohustuste täitmise seotud assigneeringute suhtes.

*Artikkel 15***Muutmine aluslepingute läbivaatamise korral**

Kui aluslepingute läbivaatamine mõjutab eelarvet, muudetakse finantsraamistikku vastavalt.

*Artikkel 16***Muutmine liidu laienemise korral**

Kui liiduga ühineb uus riik või mitu uut riiki, muudetakse finantsraamistikku, et võtta arvesse ühinemisest tulenevaid kulusid.

*Artikkel 17***Muutmine Küprose taasühendamise korral**

Kui Küpros taasühendatakse, muudetakse finantsraamistikku, et võtta arvesse Küprose küsimuse terviklikku lahendust ja taasühendamisest tulenevaid täiendavaid rahalisi vajadusi.

5. PEATÜKK

SUUREMAHULISTE PROJEKTIDE RAHASTAMISE TOETAMINE*Artikkel 18***Suuremahuliste projektide rahastamise toetamine**

1. Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse, millega luuakse liidu kosmoseprogramm ja Euroopa Liidu Kosmoseprogrammi Amet kohaldamisalasse kuuluvate suuremahuliste projektide jaoks eraldatakse liidu üldeelarvest ajavahemikuks 2021–2027 maksimaalselt 13 202 miljonit eurot (2018. aasta hindades).
2. Rahvusvahelise katsetermotuumareaktori (ITER) projektile eraldatakse liidu üldeelarvest aastateks 2021–2027 maksimaalselt 5 000 miljonit eurot (2018. aasta hindades).

6. PEATÜKK

EELARVEMENETLUSE KÄIGUS TEHTAV INSTITUTSIOONIDEVAHELINE KOOSTÖÖ*Artikkel 19***Eelarvemenetluse käigus tehtav institutsioonidevaheline koostöö**

1. Institutsioonid võtavad iga-aastase eelarvemenetluse lihtsustamiseks meetmeid.
2. Institutsioonid teevad kogu menetluse vältel heas usus koostööd oma seisukohtade lähendamiseks. Institutsioonid teevad menetluse kõikides etappides asjakohaste institutsioonidevaheliste kontaktide abil koostööd, et jälgida töö edenemist ja analüüsida oma seisukohtade lähenemist.
3. Institutsioonid tagavad nii palju kui võimalik oma töö ajakava kooskõlastamise, et võimaldada menetluste läbiviimist ühtsel ja kooskõlastatud viisil, mille lõpptulemuseks on liidu üldeelarve lõplik vastuvõtmine.

4. Kolmepoolseid kohtumisi võib korraldada menetluse kõikidel etappidel ja erineval esindatuse tasemel, sõltuvalt kavandatava arutelu olemusest. Iga institutsioon nimetab kooskõlas oma kodukorraga kohtumisel osalejad, määrab kindlaks oma läbirääkimismandaadi ja teavitab õigel ajal teisi institutsioone kohtumiste korrast.

Artikkel 20

Eelarve ühtsus

Kooskõlas finantsmääruse artikliga 7 kantakse liidu üldeelarvesse kõik liidu ja Euroopa Aatomienergiaühenduse kulud ja tulud, sealhulgas kulud, mis tulenevad nõukogu poolt pärast konsulteerimist Euroopa Parlamendiga ühehäälselt tehtud mis tahes asjaomastest otsustest vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 332.

7. PEATÜKK

LÕPPSÄTTED

Artikkel 21

Üleminek järgmisele mitmeaastasele finantsraamistikule

Komisjon esitab enne 1. juulit 2025 uue mitmeaastase finantsraamistiku ettepaneku.

Artikkel 22

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2021.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 17. detsember 2020

Nõukogu nimel
eesistuja
S. SCHULZE

MITMEEAASTANE FINANTSRAAMISTIK (EL 27)

(miljonites eurodes – 2018. aasta hindades)

Kulukohustuste assigneeringud	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2021–2027 kokku
1. Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	19 712	19 666	19 133	18 633	18 518	18 646	18 473	132 781
2. Ühtekuuluvus, vastupanuvõime ja väärtused	49 741	51 101	52 194	53 954	55 182	56 787	58 809	377 768
2a. Majanduslik, sotsiaalne ja territoriaalne ühtekuuluvus	45 411	45 951	46 493	47 130	47 770	48 414	49 066	330 235
2b. Vastupanuvõime ja väärtused	4 330	5 150	5 701	6 824	7 412	8 373	9 743	47 533
3. Loodusvarad ja keskkond	55 242	52 214	51 489	50 617	49 719	48 932	48 161	356 374
millest: turuga seotud kulud ja otsetoetused	38 564	38 115	37 604	36 983	36 373	35 772	35 183	258 594
4. Ränne ja piirihaldus	2 324	2 811	3 164	3 282	3 672	3 682	3 736	22 671
5. Julgeolek ja kaitse	1 700	1 725	1 737	1 754	1 928	2 078	2 263	13 185
6. Naabrus ja maailm	15 309	15 522	14 789	14 056	13 323	12 592	12 828	98 419
7. Euroopa avalik haldus	10 021	10 215	10 342	10 454	10 554	10 673	10 843	73 102
millest: institutsioonide halduskulud	7 742	7 878	7 945	7 997	8 025	8 077	8 188	55 852
KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUD KOKKU	154 049	153 254	152 848	152 750	152 896	153 390	155 113	1 074 300
MAKSETE ASSIGNEERINGUD KOKKU	156 557	154 822	149 936	149 936	149 936	149 936	149 936	1 061 058

II LISA

PROGRAMMISPETSIFILINE KOHANDUS – PROGRAMMIDE LOETELU, JAOTAMISPÕHIMÕTTED JA KULUKOHUSTUSTE ASSIGNEERINGUTE TÄIENDAVATE ERALDISTE KOGUSUMMA

(miljonites eurodes (2018. aasta hindades))

	Jaotamis põhimõte	Artikli 5 kohaste kulukohustuste assigneeringute täiendavate eraldiste kogusumma
1. Ühtne turg, innovatsioon ja digitaalvaldkond	36,36 %	4 000
Programm „Euroopa horisont“	27,27 %	3 000
InvestEU fond	9,09 %	1 000
2b. Vastupanuvõime ja väärtused	54,55 %	6 000
Programm „EL tervise heaks“	26,37 %	2 900
Programm „Erasmus+“	15,46 %	1 700
Programm „Loov Euroopa“	5,45 %	600
Õiguste ja väärtuste programm	7,27 %	800
4. Ränne ja piirihaldus	9,09 %	1 000
Integreeritud piirihalduse fond	9,09 %	1 000
KOKKU	100,00 %	11 000